

Edebiyat bahçesinden bir meyve...

Robinson Issız Adada

Daniel Defoe

Takdim

Daniel Defoe'nun 1719'da yazdığı *Robinson Crusoe* adlı macera kitabı, basit ve açık üslubuna rağmen İngiliz ve dünya edebiyatında çok önemli bir yer tutar. Robinson'un başarısındaki ana unsur, romanın gerçekçilik temeline dayanması ve maceraların okuyucuya inandırıcılık sağlayarak sunulmasıdır.

Edebi seviyesinin düşüklüğü hakkında bazı eleştirilere maruz kalsa da eserin insana tesir eden konusu ve maceraları oldukça dikkat çekicidir. Olaylar basit ve kısa cümlelerle anlatılır. Bu yapı içerisinde adadaki hayatın ayrıntıları, bunlar arasında Robinson'un iç konuşmaları ve o anki his dünyası yansıtılır. Defoe'nun bu eserinin tesirinde kalan J. Swift (Güliiver'in Seyahatleri) ve Stevenson (Define Adası) gibi yazarlar da bu minvalde macera kitapları kaleme almışlardır.

Elinizdeki eserin, tercümesi Osmanlı devrinde Mehmed Ali Bey tarafından yapılmış ve Suhulet Kitaphanesi tarafından *Robinson Issız Adada* ismiyle Osmanlıca olarak yayınlanmıştır. Okurlarımıza sunduğumuz çalışmayı bu tercümeden istifade ile hazırladık. Eserin rahatça okunup kolayca anlaşılması için sade ve akıcı bir dil kullanmaya özen gösterdik. Bazı terim ve tabirleri dipnotlarla izah ettik.

Eserde Robinson'un yeni yerler keşfetmek arzusuyla çıktığı yolculuk esnasında deniz kazası sonucu sürüklendiği adada uzun yıllar boyunca verdiği hayat mücadelesini, karşılaştığı zorluklara karşı gösterdiği cesareti, pişmanlıklarını ve yaşadığı maceraları okuyacaksınız.

Faruk ÇINAR

Hayatımın İlk Yılları

Ben, 1632 senesinde İngiltere'nin York şehrinde dünyaya geldim. Anne tarafım Robinsonlar adıyla bilinen eski bir aileye mensup olduğum için ailem ismimi Robinson koymuş. Babam ticareti bıraktıktan sonra da York'ta ikamet etmeye devam etti.

İlköğrenimimi bu şehirde bulunan okulda aldım. Burada bir insana lazım olan bütün bilgileri öğrendim. Babam bana hukuk okumamı tavsiye etti. Hâlbuki benim istek ve hevesim başka şeylerdeydi. Denizler üzerinde gezmek, başka kıtalara giderek yeni yeni memleketler görerek maceralara atılmak istiyordum.

Beni bu düşüncelerimden ne annemin göz yaşları, ne de babamın nasihatleri vazgeçirebiliyordu. Bu öğütler kafama girmeyince, babam

bana yana yakıla: *“Eğer bu delice hevesinden ve mecnunca hareketlerinden vazgeçmezsen başına korkunç felaketler gelecek. O zaman çok pişman olacaksın, fakat kâr etmeyecek.”* demişti. Hakikaten de babamın söylediği sefaletleri ve tehlikeleri görmüştüm.

Annem ve babam bana nasihatın fayda vermeyeceğini anladılar. Bütün gayretleri, öğütleri hep boşa gidiyordu. Ben de bir an evvel bu can sıkıcı hayattan kaçıp kurtulmak ve yeni maceralara yelken açmak istiyordum.

Evet, çevremden uzaklaşmak, vatanımdan ayrılmak ve yeni coğrafyalar keşfetmek istiyordum. Başka memleketlere gitmek, türlü türlü insanlar görmek hevesi beni fazlasıyla heyecanlandırıyordu. Ancak buna bir türlü fırsat bulamıyordum.

İlk Gezi Maceram

Güzel bir günde Hol rıhtımında geziniyordum. Buradan Londra'ya gemiler hareket ediyordu. Okul arkadaşlarımdan birine rastladım. Çok zenginlerdi. Birçok gemileri vardı. Hatta o gün hareket edecek bir gemi de rıhtımda yatıyordu.

Gezmek, uzak memleketlere, başka âlemlere gitmek istediğimi, fakat paramın olmadığını söyledim. Bana:

- Bugün bizim gemilerimizden biri hareket edecek! Ben kaptanına söylerim senden para